

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границю:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год 6-ій пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Lux in tenebris.

I.

(К) З держави строгого абсолютизму, де здавлено всяку свободолюбну гадку, де при кінці XIX. віка нема ще вольних горожан, іно хиба Kanonenfutter для цілий вонних і пасивний обект державного фіскалізму і адміністраційного тиску, з держави, де не сьміє просияти ніяка свобіднійша думка під загрозою «заточенія» і каторг на Сибірі, а навпаки володіє на глум усій цивілізації та поступови в Європі всемогутна воля і опінія найбільших політичних і суспільних обскурантів, — з того холодного сівера — з Росії повіяло на раз мов би весняним леготом!...

Ось то від єї царя-самодержця, що стоїть на чолі, а тим самим неначе одобрює ту цілу зацофану і дряхлу управу, виходить на диво найблагороднійша мисль, котрою в сути єї одушевлений весь мір, а вся журналістика цілого сьвіта заговорила з усякого становища про мисль роз'оруженя, до якої серед загального давлячого мілітаризму дав почин могучий самодержець. Як лише прогомів вперше принадний звук царового миролюбного слова, зродив ся у многих сумнів, чи в виду дійсних ідей правління в Росії брати се слово серіозно, чи се може тільки не — sit venia verbo — міжнародна «Hochstapelei» дипломатична, як зглянули ся на се деякі заграничні великі дзєвники з підзорливостию. Бож майже рівночасно московска хитра дипломатія глишнула грабежним зором на спорохнавілий Китай і сама про себе зовсім не думала роз'оружувати ся.

Звичайно повідають: «si vis pacem, para bellum», а в тим готовленю міра після царської реценти може бути як раз весь дипломатичний макхіявелізм, котрим обернено справно тактику повисшого латинь-

ского висказу vice-versa: «si vis bellum, para pacem»...

В тим і принципіальний сумнів, котрого годі рішати.

Так чи сяк, а всемірна дипломатія достроїла ся вже до правдивої, чи може уданої щирости великого проєктанта і вже невдовзі зйдуть ся представники держав з цілого сьвіта, одні по щирости, другі лукаво на Гаґський міжнародний синедріон.

Чи вислід конференції в Газі буде додатний, чи — що більше імовірне — ніяковий, всеж таки подія та остане в історії вселюдскої культури, що почин до єї високо людяних обрад дав поклик московского царя Николая; мимо непонадного образу дійсного єго самодержавія буде сама та згадка єго ініціативи всеж таки сьвітлою картиною царату, in tenebris буде се всеж таки lux!

Не станемо перечити, індивідуально могла та вельми благородна мисль ущасливлення народів зродити ся в душі великого проєктанта і в тим згляді довело ся навіть читати завірене Николаєвого міністра заграничних справ гр. Муравєва, що і концепт першого обіжника до сторонських держав вийшов лично від самого царя Николая. Прекрасно! Ба, народи нейтральні, що їх зовсім не доторкає властива система давлячого правління в Росії, можуть списувати дитирамби і спалювати кадила для високої людяности того великого царя, бо їм байдуже, як там в самій тій царській державі, — годі одначе так діяти тим, котрих в практичнім житю засягає могутна рука царської власти як володаря.

Єго «піддані» в тіснім того слова значіню не манять ся зовсім тим блудним сьвітлицем серед кромішної тьми тиску і кнутової системи, бо кромі теоретичного великосердя свого володаря почувають

в практиці і де-що иньшого, зовсім не одушевляючого...

Як звісно, практику прилюдного життя в Росії виповняє лише політичний і адміністраційний гнет. Там немає ніякого просьвітку, кромішна тьма вкриває сей європейский Китай, в управі держави самі непрозоримі tenebra, а поступовійше і сьвідуще населене чає і чає від свого благородного душею володаря, коли стане він їх самих, своїх підданих ущасливити, коли вже зазоріє на тим темнім, мов би китайским небозводі, коли вже настане та так дождана lux!... Бож чей лише від него і лише від него як самодержця залежить примінити свої принципи людяности і поступу передовсім в державі, котрою сам править.

Поки-що інтересованим народам, що їм система управі в Росії не байдужна, нема ніякої причини одушевляти ся хоч і гарною, людяною гадкою царя, над котрою стануть радити в Газі, бо се лише гадка, а не діло, що більше гадка, кинена в сьвіт між так сказати-б незнавців, котра суперечить прямо ділам і фактам в питомій державі Николаєвіч.

А вжеж що-до нас, то доля нашої майже 30-мільонової часті українсько-русского народа, що на великій области заселяє південну Росію, часті, над котрою обскуранти-абедінітелі засвоїли собі ius gladii ac necis, звісна нам всім, а і драконський указ з 1876 року, що тяжить над нашим питомим словом, а є під кінець XIX. столітя плямою нечести на «європейській» державі, котрого-ж благородний цар Николай, великий проєктант миротворної всемірної конференції в Газі, доси ще не зніс (sic!) — то всьо та оборотна сторона медалю, про котру слідувало би знати всім тим, що хочуть величати царске великомудре. (Кінець буде).

1

ДАРИНА.

Підклад оперовий

Льва Лопатинського.

Лібрета мають звичайно дуже маленьку літературну вартість. Лібретист мусить ограничати ся в словах як найбільше, щоби не розтягати співаного діяльогу. Але заразом мусить композиторови подати достаточний засіб таких слів і образів, які він може музично ілюструвати. Наслідком сего стиль лібрета стає бомбастичним і в читаню неприродним. Я приготований на сей закид зі сторони читаючих, але думаю, що композитор почислить мені єго за заслугу. Так само і наглі переходи між ситуаціями стануть ирриродними доперва по виповненю навіз і настрою супроводом оркестри. Отже хотий, як сказано, ся праця не має літературної стійности, я рішив ся видрукувати єї, щоби тим способом станути може в пригоді тим композиторам, котрі бажали би спробувати сил на поли драматичної музики. Застерігаю собі лише, щоби охочі покористатись отсим лібретом порозуміли ся зі мною, хотьби вже з огляду, щоби евентуально кількох композиторів не приняло ся опрацювати одно і те саме лібрето. При

музичнім опрацюваню може зайти також потреба ріжних змін в лібреті, чи то розширення, чи пропущеня або скороченя деяких місць. При достаточнім порозуміню я готов, коли се буде потрібне, попрацювати над дальшими змінами після вказівок композитора.

Автор.

ОСОБИ:

Данило, жонатий газда (баритон).
Дарина, єго жінка (сопран кольор).
Левко, єго брат (тенор).
Орися, любка Левкова (сопран драм).
Олекса, єї брат (бас).

Одинокий акт.

Праворуч гірська хата на дві половини; ліворуч бічна стіна стайні, на якій висять два ярма по обох сторонах малого віконця. Біля стайні фіртка на обору. Вся сцена огорожена плотом; в глєбині ворота на улицю, дальше вид на гірську околицю. Вечеріє.

СЦЕНА I.

ХОР, відтак ДАРИНА і ЛЕВКО.

Парубки і дівчата сходять з горба улицю; одні з мотиками та сапами, другі з кошіями та міхами, як пізною осінею з пільною роботи.

ХОР: Сонечко сідає,
птиця не голосить,

вітрець подихає,
всьо спочинку просить.

Незабаром зйде
ясний місяченько,
заколише землю
до спаня любенько.

По утомі нашій,
через день роботи,
наберем в забаві
до трудів охоти.

ДАРИНА (виходить з хати).
Добрий вечер вам, дівчата!
Не мивайте сеї хати.

ХОР: Добрий вечер!

ДАРИНА: Прясти повісмо
прийдіть до мене
на вечерниці.

ХОР: Всі, всі прийдемо!

ЛЕВКО (входить з поля через ворота).
ДАРИНА: Хоть справжньої пряхі
повісма не звяжем,
та жартів і сьміхів
зеплем на сїм міхів.

ХОР (повтаряє): та жартів і сьміхів
зеплем на сїм міхів.

ДАРИНА: Будем прясти пісні,
а не грубі мотки,

Про конференції лівці.

Члени конференції лівці, зібрані 9. цвітня для уложення позитивних політично-національних постулатів німецького народу в Австрії, вибрали субкомітет з сімох мужів найбільшого довіря і — роз'їхались. В офіційнім комунікаті до німецького народу в Австрії і поза Австрією сказано: реферати відчитано, прийнято до відомости, а субкомітетови поручено, розділити загальні бажання від локальних, краєвих. Як субкомітет упорає ся з сею роботою, то скличе для одобрення цілого сего вельми важного політичного акту повну конференцію, котра відтак возьме під розвагу, чи оповістити сю програму німецького народу німецькому народови, чи ні? Дальші вісти, що наспіли з Відня, кажуть: Субкомітет зібрав ся ще того самого дня на перше засіданє, мав відтак зібрати ся ще на другий чи третій день, але — не зібрав ся вже, бо дехто від'їхав з Відня. Точного речинця до покінчення роботи субкомітетови не назначено. Сказано лише взагалі: по соймовім сезоні. А позаяк сойм чеський та і деякі полудневі будуть імовірно радити аж до половини мая, то до сего часу німецький варід буде мусів терпеливо пождати, щоб дізнатись, які суть єго паперові постулати. А може бути і так, що програма задержить ся ще в найбільшій тайні, щоби слу-чайніо гр. Тун не дізнав ся про неї та не забрав з неї дещо для свого язикового закона.

Так представляє ся найновіша акція німецьких менерів, заповідава з шумом, а покінчене дуже тихенько після пословиці: *parturient montes — nascitur ridiculus mus*. Бо чейже факт, що акцію сю так широко розвалковано і відложено на довший час, свідчить ясно, що австрійських Німців власні постулати ані не сверблять, ані не болять, ані не суть так дуже наглячою справою. Субкомітет роз'їхав ся і не вибрав навіть генерального референта. Се знаменне.

Мимо сего деякі німецькі днівники вдоволені з тої акції і піднесли на першій місци обставину, що конференція на щастє не розбила ся. Прийде — кажуть они — до порозуміння проти волі радикалів. Того, видко, найбільше боялись самі Німці, щоб зараз в почині постулатова акція не змарніла. Були вправді деякі дивергенції межі деякими(?) членами а пос. Лемішом, але ті вирівнано.

Інакше віднесла ся до сеї акції обструкційна праса і соціально-демократичний орган *Arg-iter Zig*. Ся послідна кпить собі просто з *«sorgesten Verlauf»* конференції і провірює, що єї ворожба: конференція видасть комунікат і роз'їде ся — оправдалась. *Ostdeutsche Rundschau* узнає цілу акцію «політичних махерів» зрадою на німецькім народі, а *«Deutscher Volksverein»* з чеського Зацу вислав вже на адресу члена конференції Прадого таку резолюцію: «Поставлене так зв. національно-політичних постулатів зовсім безцільне, як довго не відкликані язикові розпорядження. Пос. Прадому пригадуємо при-тім єго слова, виречені 12. грудня 1898 р. в чеськім сойм, де сказав: «Ми не опустимо з на-

ших жадань ні одної йоти, ми не потребуємо ніяких комісій ані переговорів. Сором вам, що відважились ся засісти при однім столі з Грабмаером, сим простим денунціантом».

Для нас одно лише замітне з цілої сеї історії, іменно проява, що менери лівці були на стілько хоробрі, що мимо заборони Шенерера зібрани ся на віденську конференцію. В тім лежить весь успіх конференції і поступ. На дальший розвій постулатової акції можемо дивитись спокійно. Підуть постулати Німців задалеко, то з конечности лишать ся на папери. Будуть поставлені в границях можности на осу-щенє, то ні гр. Тун, ні правда не відкажуть ся від переговорів. Се одинока евентуальність.

Перегляд політичний.

Як ми вже доносили, запросини на конференцію для міжнародного розбросєня розіслала вже голландська дипломатія до 19 європейських і 5 позаєвропейських держав. Попри відданю почеси ініціаторови сеї конференції, царю російському, зазначені у тих запросинах ті великі добродійства, які ся конференція може принести для людскости, та піднесено прихильність королевої Вільгельміни до сего дла. Конференція назначена на день 18. мая в Га-зі. Нота російська, яка має бути підставою на-рад мирової конференції, обіймає такі точки: 1) Уклад чи порозумінє, котре на якийсь стисло означений час зобовязало би держави не збільшати теперішного чинного стану воєнних сил на суші і на морю, ані дотичних воєнних бюджетів; заравом мало би се бути вихідною точкою для предвступного розслідження способів, якими дало би перевести ся знизене чинного стану армій і дотичних бюджетів. 2) Заборона заводження чим раз нових системів стрільного оружя і нових вибухових матеріалів в арміях і фльотах, а заравом і дальшого застосованя зна-них вже експлодуючих набоїв до ручних пушок і гармат. 3) Ограниченє застосованя таких те-перішних матеріалів вибухових в війнах на су-ші, що ширять страшне знищенє, як також за-каз киданя набоїв або вибухових матеріалів з бальонів, чи на иньшій подібний спосіб. 4) За-каз уживаня в морській війні нурків, підводних торпедів, або подібних машин знищеня і зобо-вязанє не будовати в будучности більше воєн-них кораблів острогових. 5) Застосованє поста-нов женевої конференції з 1864 р. до морської війни на засаді додаткового артикулу з 1868 р. 6) Заява, що кораблі або лоди заняті ратованєм розбитків підчас або по битвах, вже з того самого титулу суть нейтральними. 7) Ревізія опрацьо-ваного на бруксельській конференції р. 1874, а доселі не ратифікованого заявленя що до прав і звичаїв війни. 8) Засадице приняте застосо-ваня «приятельських прислуг» для посередни-цтва або для роз'ємних судів в надаряючих ся випадках, а то в тій ціли, щоби уникнути ору-жних розправ межі народами — і порозумінє що до способу застосованя тих судів та уста-

новленя в тім згляді одностайної практики що до форми. — Програма доволі обемиста і важ-на, але о скілько зможе єї виконати назначе-на конференція, покаже недалека будучність.

Вчера приймав папа римський колегію кардиналів. Найстарший зміж кардиналів зло-жив папі желаня з причини єго виздоровленя і з нагоди коронаційної річницї. Папа відповів довшою альокуцією такого змісту: Наші гадки заняті фактом, що вже від давна був для нас пожаданою цілею, та з якого паде потішаючий відблиск на конєць проминаючого столїтя. Під-несено гадку, щоби ярмо оружя вчинити більш зносимим та щоби приготувити мирне житє су-спільне. Се се місія, котра в історії цивіліза-ції славним робить імя того, хто дав почин до неї. Ми повитали єї з радостію і жєлаємо, що-би відповідно до своїх благородних товчків ви-дала загальні і рясні овочі. Дай Боже, щоби за сею першою наступили дальші проби зла-гідненя народних незгодин, а то на підставі сил чисто моральних і могучости переконаня. Цер-ков, як мати народів, є неприятелькою всякого насиля і бачить свою мирову місію не лише в крузі віри, але також після можности в за-гальних, суспільних інституціях і не бажає ні-чого більше, як свободи діланя в тім напрямі. Папи спішили часто в поміч угнєснєним, через них приходили до успіху роз'єми, загоди, миро-ві трактати. — Навівши кілька таких подій з історії, св. Отець говорив дальше: Хотяй пе-реслідуваня ослабляють часом могучість релігії, то прецінь опа буде дальше сповняти своє пі-сланництво, що обнимає небо і землю, не зра-жаючи ся жадними перешкодами. Сам гумані-таризм не міг би забезпечити правдивого і тре-валого добробуту. Кожда проба відверненя ци-вілізацій від впливу християнської науки була даремною. Папа скінчив свою бесїду сильним голосом, уділяючи благословєньства присутним, між котрими крім кардиналів було також бо-гато иньших церковних достойників.

Новинки

— **Єпископ Андрей Шептицький** занедужав на запалєне легких і лежить в Кракові у оо. Єзуїтів, де задержав ся в повороті з Гориції.

— **Го подарске віче в Самборі** устроєє тамошна філія «Просвїти» в Народнім Готелю дня 24. цвітня о 12-ій годині в полудни і про-сить о численну участь. Від Виділу філії «Про-свїти».

— **Кандидатом на посла до сойму з повіта ліського** поставив збір мужів довіря з рускої сто-рони д-ра Івана Струтинського, адвоката з Ліска і заступника тамошної ради повітової.

— **Руский кружок драматичний в Стрию** устро-єє в неділю 16-го цвітня в сали під «Чорним орлом» аматорске представленє. Відограні бу-дуть: 1) «Маншет», образок сценічний в однім акті Любовського. 2) «Упертий жених», одноак-това оригінальна комедія о. Амвровія Полян-ського. 3) «Пан Бенет», одноактова комедія сти-хом гр. Фредра.

— **В справі фузії банків**, а то галицького кре-дитового з краківским для торгівлі і промислу, переговори вже покінчили ся, але сама фузія

щоб веселе серце,
а час став короткий.

ХОР: Щоб веселе серце,
а час став короткий (відходить).

СЦЕНА II.

ДАРИНА і ЛЕВКО.

ЛЕВКО: Де є Данило?

ДАРИНА: До млина збираєсь.

ЛЕВКО: А ти до себе
толоку скликаєш?

ДАРИНА: Так, щож се?

ЛЕВКО: Не гарно!

ДАРИНА: Я звидію марно
сама, без людий.

ЛЕВКО: Бо всякий чужий
тобі все любійший,
як твій чоловік.

ДАРИНА: Бо мій цілий вік
зійде в самотині
і праці німій.

ЛЕВКО: Так знай же, що твій
так тяжко працює
для тебе лишень.

ДАРИНА: Се чую що день!
Дармо сяють мої очи,

він гарує дни і ночі.
Полиняють мої брови,
він не стане до розмови.
Цвіт краси моєї звяне,
він на неї і не гляне.

Хоть скриня вже повна,
та пусто тут в груді,
хоть буде достаток,
та щастя не буде!
(відходить до хати).

СЦЕНА III.

ЛЕВКО сам.

I.

Давно держав могут король
в палаті золотій престол,
жену прекрасну із лица
до срібного запер двірця, —
а сам жите своє віддав
для праці і воєнних справ.

II.

Та враг краї мечем підбив,
оба двірці вогнем спалив,
а короля так до жени
скувать велів в одній казни:

тяжке ярмо залізних пут
злучило їх в неволі тут.

III.

В руці рука, до груди груди —
тепер жита пізнали суть,
і перший раз явивсь їм, ах,
любози чар у любих снах..
Так їх я мушу повднать,
збудить чутя, що в серцю сплять.

СЦЕНА IV.

ЛЕВКО і ДАНИЛО.

ДАНИЛО (входить фірткою з обору).

Ти вернув вже, Левку?

ЛЕВКО: Брате!

не їдь нині до млина,

Твоя жінка вечерниці

замавляє нині дома, —

так забав ся з усіма.

ДАНИЛО: Кров молода ще

в тобі бушує:

тобі забава, —

мені жура.

ЛЕВКО: Других красою
жінка чарує,

(злите) наступить фактично доперва тоді, коли краківський банк розгляне ся в інтересах галицького банку кредитового і відтак будуть ще скликані загальні збори акціонерів банку кредитового, котрі доперва уклад потвердять. По довершеному фузії дирекцію банку для торгівлі і промислу в Кракові має обняти п. Толочко зі Львова, а філію банку у Львові др. Біндер з Кракова. Директор галицького банку кредитового, др. Мархвицкий уступає і покине Львів цілковито. П. Мариновский, третій директор сего банку, має перейти до філії банку для торгівлі і промислу в дотеперішнім характері.

— **Еміграційний рух** в Станиславівщині прибирає незвичайні розміри. Перед кількома днями переїхало через Станиславів 120 родин до Канади. Всі походили з Топорівців коло Залуча. Були се самі заможніші господарі, котрі везли з собою по кількисот зр. — Дня 10 с. м. переїхала через Станиславів численна партія емігрантів з Жучки на Буковині до Канади.

— **Стемпловане соймових петицій.** Львівська дирекція скарбова має рішити тепер питання, чи подання і письма внесені до сойму, котрі досі після звичаю були цілком вільні від стемпля, мають бути стемпловані, чи ні. На останній сесії скарбовий комісар вибрав вперше ті письма і петиції, котрі по его думці треба було остемпловати, і цілу справу віддав скарбовій дирекції.

— **Остеререженє.** Гр. кат. комітет парохіяльний в Тісній, повіта ліського, довідавшись, що по краю, тепер в повіті перемиськім, ходять коллектанти за жертвами на церкву в Тісній, заявляє, що коллектантів сего року зовсім не вислав. Хто би їх проте подибає, повинен їм відобрати папери і переслати до комітету парохіяльного в Тісній, в цілі зарядження судового слідства.

— **Урядничі кавці.** Перше австр. товариство державних урядників внесло до президії міністерства петицію о внесенє обовязку складаня кавці декотрими урядниками державними. Сей обовязок є справдішнім тягаром для урядників, бо для его сповнення мусить затагати довги на дорогий процент, а навпаки зворот тих кавцій став би не одному серед фінансових клопотів в великій пригоді.

— **Дефравдації.** Секретар громадский в Яричові новім, Іван Кулаковский забрав з громадської каси 200 зр. і утік, незнати куди. Власти розіслали за ним гончі листи в телеграфічній дорозі. — Касиєр дібр гр. Туна, Герліх шез минулої суботи. З дослідів книг і каси показало ся, що Герліх спроневірив 28.000 зр.

— **За асентирункові обманства** відбула ся карна розправа против жида Бени Крігера в Новім Санчи. Удавав він великого потентата, що може своїми вилвами увільнити новобранця від війскової повинности. В сей спосіб обманював він батьків селян, а від одного виманив 30 зр. та вексель на 170 зр. Крігера засуджено на 6 місяців в'язниці.

— **Кроваві розрухи.** Димісію румунського кабінету попередили в Букарешті в понеділок уличні розрухи. Відбули ся там згромадження двох противних стороництв і при тій нагоді на улицах забурено порядок. Для успокоєня народу власти ужили війська, котре вступило против товни з багнетами. Наслідок був такий, що багато осіб ранено, 11 навіть тяжко, а двоє убито на місци. Ціле місто обурилось сильно сею кровавою пригодою.

— **Зрівнанє календарів.** Петербурські «Новості» доносять, що міністерство комунікації займає

ся справою реформи календаря з уваги на пожиток міжнародних відносин торговельних.

— **Рахунок не дописує.** Консервативні дивізиони німецькі провіряють, що шенерерівське los von Rom! не має тих успіхів, про які фантазовано. Число відступників від католицької церкви не так значне, як тенденційно голошено. В Горішній Австрії відступило від 1. січня 56 осіб, з тих в Лінцу самім 32. В Тироли відступило лише 4 уроженців тирольських, прочі були заходжі. З Градця пишуть, що за відступництво платять на руку 25 зр. Найбільше відступників числять не більше як 30 літ віку. Протестантська берлінська Kreuzzeitung, пишучи про протестантське движенє в Австрії, остерегає, щоби сю релігійну пропаганду не мішано з політикою. А Kölnische Zeitg. констатує, що на цілі тій пропаганді зискає лише релігійний індіферентизм.

— **Аш передом!** Маленьке містечко в хебськїм окрузі, Аш, надає тепер тон всьому радикально-німецькому рухови в Австрії. Жителі Ашу перестигли всякі паролі, видавані Шенерером для спасєня австрійських Німців. В Аш находить ся вже від літ пам'ятник Лютра, а тепер збирають ся датки на пам'ятник Бісмарка. Читаючи про Ашан, нам мимохіть пригадає ся зазив «Живого Слова» Мончаловського. Коли у Львові піднято мисль, поставити пам'ятник Шевченка, Мончаловский написав, що галицькій Руси більше було би до лица, видвигнути пам'ятник — Наумовичеві. Сеж наш руський Лютер.

— **Загадочний злочин.** В лісі коло місцевости Польна, під Німецьким Бродом в Чехії, найдено в великодну суботу трупа швачки Агнішки Ізвора. В околиці розійшла ся поголоска, що швачку замордували жида для своїх обрядових цілей, наслідком чого серед населєня повстало велике обурєнє. Власти арештували підозрілого о сей злочин жида, шевця Гіслера.

— **Перозі у Відні.** На днях давав сей молодий італійський композитор-святяченик свою ораторію: «Воскрєсенє Христа» у Відні в великій музичній сали. Знаючи кажуть, що композиція, уложена на хори і соля в супроводі оркестри, зробила на публиці велике враженє. В амфітеатрі зібралось багато духовних лиць. Сам Перозі дуже симпатичний. Числять ледви над 30 літ віку. Сьвітаки і сьпівачки оригінальні італійці. Виконанє було знамените. Ораторія сама глибоко подумана. Сцену «воскрєсенє» ілюструє музика дуже живо. Фінал шумний. Оплескам не було кінця.

— **Дрібні вїсті.** Президент апеляції др. Тхоржницький виїжджає 13. с. м. на протяг тиждня на візитацию судів. — В Станиславові зайшов слукай п'ятистого тифу. — В Загробелі під Тернополем згоріло кілька будинків, власність Франца Зазулі. — Ряшівський суд присяжних засудив Хаїма Блясберга за обманства на 6 літ тяжкої в'язниці. — В мліні в Кіцмані на Буковині упав хлопець під трансмісійний пас і погіб на місци. — В Бергометі над Прутом 70-літна вдова Параска Купчанко повісила ся на поясі у власній хаті. — В Швайцарії в околиці Цюриху упали сими днями обильні сніги. — В Іловинці, київської губернії, згоріла фабрика цукру, обезпечена на 400.000 рублів. — Чистий дохід дому гри в Монте Карльє вносив за минулий рік після білянсу 25 мільонів франків. — В Цекіні, столиці Хін, отворено на днях перший університет, до котрого вписало ся на разі 381 студентів. — Російські дивізиони доносять, що до Москви повернув недавно з Сибіра, куди був висланий перед кількадесяти літами, колишній фірман князя Шереметєва, числячий нині 145 літ. Старець ще доволі кріпкий і оповідає радо про часи панования цариці Катєрини II.

— **Василь Михайлович Білозерський і «Просьвіта».** Для тих, що намірили збирати матеріял до житєписє Вас. Білозерського, подаємо до відомости, що в першій половині 1868 р., коли народовці галицькі заходились коло заснованя «Просьвіти» і нарисє статута товариства вислали деяким патріотам на Україну, небавом потім надіслав пок. Василь Михайлович письмо на мої руки, в котрім крім щирого привіту для нового товариства містили ся також програмові точки для популярних видавництв. Покійник, відко з сего, інтерєсував ся живо розвоєм національного житя в Галичині. Его братанич, Іван Іванович, як і пок. Імшанецкий з Борзни, виражались в часі свого побуту у Відні (в осєні 1867 р.) про пок. Василя Михайловича з найбільшою почестю. На жаль на Українній годі було під той час розвинути покійному яку-небудь діяльність в користь свого народа. Товариш его по душі, пок. Панталеймон Куліш, мусів в січни 1869 р. перенести ся з України до Відня, щоби тут здаляка від свого народа потрудитись для добра України-Руси. Тиждєвник «Правду» враз з Пентатєвхом Мойсеєм переслав я правильно Вас. Білозерському до Варшави. Наколи зможу відшукати письмо покійного з 1868 р., то зложу се письмо в архіві товариства ім. Шевченка. А. Вагльнич.

ВІСТИ ЕКОНОМІЧНІ І СТАТИСТИЧНІ.

Рахунок Товариства взаїмного кредиту «Дністер» у Львові, стоваришеня зарєєстрованого з обмеженою порукою за місяць марець 1899.

I. Стан довжний:

1. Удїли членів	57.257	кор. 20 сот.
2. Фонд резервовий	3.775	» 30 »
3. Спеціальна резерва	318	» 47 »
4. Стан вкладок з кінцем марця від 723 вкладчиків	557.764	» 43 »
5. Сальдо процентів (побраних)	14.780	» 80 »
6. Зиск з року попереднього	5.681	» 89 »
7. Непіднята дивідєнда за р. 1897	555	» 44 »
8. Копти спору	99	» 63 »
9. На рахунку біжучім	46	» 62 »
Сума		640.279 кор. 78 сот.

II. Стан чинний:

1. Позички удїлені:		
а) стан на початку місяця	491.708	к. 02 с.
б) удїлено в марці	40.355	к. — с.
разом	532.063	к. 02 с.
в) сплачено в марці	21.340	к. 69 с.
Стан з кінцем		510.722 кор. 33 сот.
2. Готівка в касі з 31. марця 1899	9.134	» 73 »
3. Цінні папери фонду резервового	3.397	» — »
4. Цінні папери иньші	40.785	» — »
5. В щадниці почтовій (оборот. чековий)	24.040	» 12 »
6. В иньших Товариствах і банках	12.508	» 10 »
7. На рах. біжучім ульоквано	38.000	» — »
8. Сальдо коштів адміністрації	1.692	» 50 »
Сума		640.279 кор. 78 сот.

Членів прибуло в марці 56, убуло 24, оставало з кінцем марця 1899 р. 1457 членів з 1499 декларованими удїлами в сумі 74.950 кор.

Вкладок щадничих в I кварталі сего року вложило 319 сторін верх 211.770 кор. 31 сот., винято 91 сторін в сумі 67.957 кор. 23 сот.

Стопа процентова від вкладок остає до 30. червня с. р. 4½%, — від 1. липня с. р. буде від всіх вкладок 4%.

Звертаємо увагу інтерєсованих, що Товариство має в готівці, вкладах банкових, цінних паперах і иньших льокациях фонд **124.467 кор. 95 сот.** до розпорядимости і готовє кожної хвилі приступити до парцеляції, більшої аренди і иньних інтерєсів вимагаючих більшої готівки. Відповідні предложєня належить як найскорше подавати до Дирекції.

Львів, дня 31. марця 1899.

Товариство взаїмного кредиту «Дністер».

— **В Товаристві взаїмних обезпечєнь «Дністер»** прибуло в місяци марті с. р. 4002 важних поліє на суму 2,337.946 зр. обезпеченої вартости з премією 19.373 зр. 04 кр. Разом в I кварталі с. р. видано 9.975 важних поліє на суму 6,349.763 зр. з премією 49.718 зр. 32 кр.; попереднього року за той сам час було 7.936 важних поліє на 5,374.301 зр. вартости з премією 41.029 зр. 42 кр.

Шкід в марті с. р. було 43 случаїв; разом отже від 1. січня до кінця марта с. р. було 79 шкід, з котрих 74 вже виплачено, 1 шкода находить ся в ліквідації, а виплату 4 відшкодовань (в сумі 733 зр. 21 кр.) на разі з причин правних здержано.

Сума всіх тих шкід разом з коштами ліквідації вносить brutto 24.546 зр. 43 кр. а по потрученю части реасекурованої випадає шкід на власний рахунок 12.321 зр. 39 кр.

Фонд резервовий з днем 31. марта 1899 вносить 99.418 зр. 76 кр.

На жите обезпечило ся в I кварталі черєз «Дністер» в Товаристві взаїмн. обезп. в Кракові 17 осіб на суму 17.900 зр. капіталу, а 7 осіб на суму 14.000 зр. капіталу подає свої обезпечєня до Товариства Краківського з поминєнем посередництва «Дністра», оставляючи «Дністрови» тільки інкасованє премії. Звертаємо увагу всіх наших членів, що «Дністер» посїдає головну аґєнцію Товар. взаїм. обезп. в Кракові для обезпечєнь житєвих власне в той цілі, щоби наві члєни заключали свої обезпечєня житєві тільки черєз «Дністер», — тоді провізія від таких обезпечєнь іде в користь своєї інституції. — З давнїших обезпечєнь житєвих заплачено черєз «Дністер» свої премії в марті 117 осіб в сумі 1.780 зр. 12 кр.

Тільки для тебе
жінки нема.

ДАНИЛО: Не правда, не така моя Дарина!

ЛЕВКО: Чогож на пражу вечер назначила?

ДАНИЛО: Вона для мене вірна дружина!

ЛЕВКО: На що до себе пів села спросила?

ДАНИЛО: Брудне болото твої ідкі слова
або пуста лиш на вітру полова.

ЛЕВКО: Тут хлопців більше, як кужилів буде.
Все всюди судять по селу вас люди!

ДАНИЛО: Га, прорвалась гребля!...
Озеро спокою
клекотить у груди,
скали рве з собою.

Тверді скали віри
в честь єї жіночу!
я тепер всьо знати,
видіти всьо хочу.

Так, про вірність жінки
сам перєсвідчу ся,
за любов, за віру
страшно відомщу ся!

(Далі буде).

Телеграми.

Відень, 12. цвітня. Цісар прийняв вчора на окремій аудієнції гр. Голуховського. На днях виїде цісар до Пешту і Геделе, де пробуде до половини мая. — Намістництво розв'язало товариство «Deutscher Volksverein», котрого головою був Вольф. Рівнож розв'язано кілька протестантських товариств у Відні.

Прага, 12. цвітня. Narodní Listy марикують собі, що гр. Тун відкликав збори езекутивного комітету правди на час по соймових сесиях. — Німецькі послы чеського сойму не втратять своїх мандатів, позаяк абстиненцію їх маршалок почислить не після днів від часу завізвання, а після числа засідань. А засідань сих не буде вже 14 до кінця сойму.

Любляна, 12. цвітня. Іменоване д-ра Паєра (Італіянца) маршалком горницького сойму занепокоїло дуже полудневих Славян. Словінські послы грозять, що витягнуть з сего всі конвенції.

Інсбрук, 12. цвітня. Сойм тирольський відкрито вчора цісарским письмом. Італіяньські послы не явили ся в соймі.

Букарешт, 12. цвітня. Президент кабінету Стурдза подав ся вчора з цілим кабінетом до димісії. Король поручив Стурдзі дальше ведене справ і зложене нового міністерства. Причиною уступлення кабінету були кровані розрухи з 10. цвітня на улицах Букарешту. — Провідник консервативного клубу Катаргіо умер вчора на удар серцевий.

Розклад їзди поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го жовтня 1898.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова	Поїзд		зі Львова
посп.	особ.		посп.	особ.	
	приходить о годині		відходить о годині		
	6:45	з Іцкан (Галацу, Ясс), Сучави	6:00	до Підволочиск, Бродів з голови двірці	
	7:40	Янова	6:05	Іцкан (Букарешту, Ясс, Галацу)	
	7:50	Тернополя і Бродів на дворець Підзамче	6:15	Підволочиск, Бродів з дв. Підзамча	
	7:55	Сокала і Рави рускої	8:35	Кракова (Відня, Берліна)	
	8:05	Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия		Янова	8:45
	8:15	Тернополя і Бродів на дворець головний		Кракова (Відня, Варшави)	8:50
	9:05	Кракова (Відня, Варшави, Пешту)		Скольного, Калуша, Борислава, Хирова	9:15
	10:35	Іцкан, Сучави		Підволочиск, Бродів з дв. головного з дв. Підзамче	9:35
	10:45	Ярослава, Любачева		Белзця, Рави рускої, Сокала	9:53
	1:01	Янова		Іцкан, Сопова, Бергомету, Сучави	9:55
1:30	—	Кракова (Відня, Берліна, Ворошлага)		Підволочиск, Кієва з дв. головного з дв. Підзамче	10:55
	1:40	Скольного, Стрия, Калуша, Хирова		Іцкан (Ясс, Букарешту)	
1:50	—	Іцкан (Букарешту, Галацу, Ясс) Сучави	1:55	Кракова (Відня, Ворошлага, Берліна), Любачова чер. Ярослав, Ясла чер. Ритів, Хабівки чер. Рашів або Тарнів.	
2:15	—	Підволочиск (Кієва, Одеси) на дв. Підз. на дв. гол.	2:08	Стрия, Скольного тільки від 1/2 до 3/4	
2:30	—	Козови, Бродів на дв. Підз. на дв. гол.	2:40	Ярослава, Самбора через Перемишль	
	5:00	Іцкан, Сучави	2:50		
	5:25	Сокала, Белзця і Любачева			
	5:40				
	5:55				
Ніч			Ніч		
	3:04	з Підволочиск, Козови, Грималова на Підз. на дв. головний	4:10	до Кракова (Відня, Берліна, М. Ляборч)	
	3:30	Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	5:20	Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
5:10	—	Кракова (Відня) Самбора на Перемишль	6:30	Іцкан, Радівців, Кімполонга Сучави	
	6:10	Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	6:40	Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	
8:45	—	Кракова, Ясла, (Пешту) на Перемишль	6:55	Тернополя з двірця головного з дв. Підзамче	
	9:10	Підволочиск, Бродів на двор. Підзамче	7:00	Лавочного (Мункача, Пешту)	
9:39	—	Іцкан, (Букарешту, Ясс, Галацу, Сучави)	7:10	Сокала, Рави рускої	
9:45	—	Підволочиск, Бродів на дв. головний	7:15	Тернополя з двірця Підзамче	
9:55	—	Лавочного (Пешту) Хирова, Борислава	7:44	Янова	
	10:30	Стрия, Калуша, Борислава.	10:05	Іцкан (Ясс, Галацу) Сучави	
	12:15		10:40	Кракова (Відня, Варшави, Берліна)	
			11:00	Підволочиск, Бродів з дв. головного з дв. Підзамче	
			11:27		

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейський ріжнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно: 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. зал. держ. (Львів, ул. Травного мля, готель Імперяль) уділяє поясненя в справах залізничних, продає білети всякого роду і розклад їзди.

Галицький КРЕДИТОВИЙ БАНК

приймає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентує їх по

4 1/2% на рік.

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ!

Драма з галицького еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої в картоні 35 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 50 кр. — На поштову оплату 5 кр.

„СВЕКРУХА“

комедія в 3 актах з сільського життя.

Ціна книжки брошурованої 30 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 45 кр. — На поштову оплату 5 кр.

Замовлення з провінції у автора ул. Сакраменток ч. 10, Львів. У Львові набути можна в Ставропигійській книгарні.

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: беллетристика і поезія, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильніше уважляюване артистичного викінчення навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор. Видавець: М. Заячківский, Львів, улица Зибликевича, число 34.

Спеціаліст обуви непромакаючої власного винайдення!

ІВАН ЯРИМОВИЧ

СКЛАД і РУКОДІЛЬНЯ обуви мужескої, дамської і для діттих у Львові, площа Бернадинська число 10.

має честь повідомити отсім Вп. Публику, що виробляє ОБУВУ НЕПРОМАКАЮЧЕ власного винайдення, з всякого рода шкір, як: Обуви мужеске і дамске, також чоботи з холябами тревалі, надмірно легкі і по цінах дуже приступних. — Також приймає до відновлення і направи Кальсші і Плащі кавчукові, всякі гумові приради як також зельованя обуви кавчуком. — Всякі замісцеві замовлення виконує в можливо як найкоротшим часі. — Дякуючи за дотепершні ласкаві вгляди, і поручаючись на дальше, остаю з глибоким поважанем

139

Іван Яримович.

Спеціаліст до направи кальсші і плащів кавчукових.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупні:

Світло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. посилок почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко ВІНО в 5 кіл. барилках по зр. 3-—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірених цінах.

78-?

Дмитро Затурський

поруває свою

робітню обуви мужескої, жіночої і для діттих

у Львові, улица Котерника ч. 5.

Виріб тевалій. і елегантний Ціни умірені. Замовлення з провінції залагоджує відворотною почтою.

140

Хорі на легкі, горло, гортанку і астму!

Хто раз на засідки бажає позбути ся слабости легких, або горла, хотяйби найупірнійшої, або астми, навіть дуже задавненої і на повір невилічимої, сей нехай не гербату для хронічно хорих на легки і горло А. Wolffsky-ого. Тисячні подяки дають гваранцію великої уздоровляючої сили тої гербати. Пакет на два дни 75 кр. Брошура (описане ужиття) задармо. Правдива лише у

A. Wolffsky-ого, Berlin, Nr. 37.